

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/11410 din 21.07.2023

La nr.18-69-7271 din 10 iulie 2023

Ministerul Mediului

copie: **Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii privind modificarea unor acte normative (pentru aducerea în concordanță cu modificările Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legii nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu) (număr unic 518/MM/2023), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

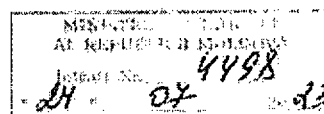
Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.07.21 17:04:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex.: V. Gheorghită
Tel.: 022 25-74-24

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/13215 din 22.08.2023

La nr. 04-07/1738 din 10.08.2023

Ministerul Mediului

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (pentru aducerea în concordanță cu modificările Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu) (număr unic 518/MM/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție. – 3 (trei) file.

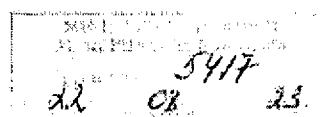
Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.08.22 15:15:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex: CHISTOL Cristina, Tel. 022 257-421

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8986 din 22.08.2023

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (pentru aducerea în concordanță cu modificările Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu) (număr unic 518/MM/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparentă în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțul privind consultarea publică a acestuia, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului, redirecționând pentru portalul particip.gov.md după cum urmează:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anuntprivind-organizarea-consultarii-publice-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-pentru-aducerea-in-concordanta-cu-modificarile-legii-nr-862014-privind-evaluarea-impactului-asupra-mediului-si-legii-nr-112017-privind-evaluarea-strategica-de-mediu-numar-unic-518mm2023/10813>

Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop asigurarea protecției mediului și sănătății umane, prin evaluarea, încă la o etapă timpurie, a potențialului impact semnificativ generat de activitățile economice și, respectiv, prevenirea și minimizarea impactului negativ al activităților economice asupra componentelor de mediu.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea reglementărilor propuse poate contribui la realizarea scopului anunțat de către autor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului proiectului actului normativ (Ministerul Mediului);*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (elaborat în temeiul pct.12.10 Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (HG 90/2023); Capitolul 16 Anexa XI Acordul de Asociere RM-UE (Legea nr.112/2014) și Legea nr.226/2022);*
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (nu contravine legislației Uniunii Europene);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (autorul a delimitat generic principalele prevederi și noviațiile propuse);*
- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (nu implică modificarea, elaborarea sau abrogarea altor acte normative).*

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.* Potrivit notei informative a proiectului, implementarea prevederilor propuse nu necesită cheltuieli financiare din bugetul de stat sau din

contul altor instituții.

Coroborat cu concluziile analizei compartimentului I.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și se recomandă autorului reflectarea cheltulelilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului vizează activitatea entităților publice/agenților publici responsabile/responsabili de examinarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și emiterea acordului de mediu.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
Art.VI Art.VI – Legea nr.239/2007, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 12 alineatul (3) va avea următorul cuprins: "persoanele juridice și fizice <u>poartă responsabilitate pentru inițierea procedurii de evaluare</u> a impactului asupra mediului și/sau biodiversității [...]"	
Obiecții: <i>Responsabilitatea</i> vizează atitudinea persoanei vizate și asumarea unor anumite obligații în contextul sistemului de valori instituționalizat de autorități, pe cînd <i>Răspunderea</i> este obligația de a suporta consecințele nerespectării unor reguli de conduită; obligația incumbă autorului faptei contrare regulilor și poartă amprenta dezaprobării sociale a unei asemenea conduite. Aprobarea amendamentului în redacția propusă, poate determina dificultăți la etapa implementării normei și riscul obstrucționării atragerii la răspundere pentru nerespectarea obligațiilor prescrise.	
Recomandări: Substituirea expresiei " <i>poartă responsabilitate</i> " cu expresia " <i>este responsabil și poartă răspundere</i> " (cu delimitarea suplimentară a categoriei de răspundere aplicabilă persoanei în context, eventual potrivit formulei: " <i>civilă, contravențională sau penală</i> ").	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none">● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări● Lipsa sancțiunilor clare	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none">● Generale

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop asigurarea protecției mediului și sănătății umane, prin evaluarea, încă la o etapă timpurie, a potențialului impact semnificativ generat de activitățile economice și, respectiv, prevenirea și minimizarea impactului negativ al activităților economice asupra componentelor de mediu.

Autorul a prezentat *Sinteza* avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate (inclusiv raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului), fapt ce denotă aspectul *definitivat* al acestuia și îndeplinirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 alin.(7) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu îndeplinirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Aprobarea amendamentului vizat de Art.VI pct.1 al proiectului, în redacția propusă, poate determina dificultăți la etapa implementării normei și riscul obstrucționării atragerii la răspundere pentru

nerespectarea obligațiilor prescrise. Prin urmare, se recomandă autorului revizuirea prevederilor proiectului prin prisma recomandărilor statuate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

22.08.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.08.22 14:53:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

